„Danskeren,"

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren" udkommer hver Tirsdag og Fredag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater $1.50; til Udlandet $2.00.

Bladet betales i Forskud. Bestilling, Betaling, Adresseforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren" ledes indtil videre af Past. A. M. Andersen som Direktionens Formand.

Alle Indsendelser — Afhandlinger, kortere Artikler og Korrespondancer sendes til Past. A. M. Andersen, Rt. 1, Irene, South Dakota.

Nyheder sendes direkte til „Danskeren", Dr. D., Blair, Nebr.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second-klas matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danskeren"

bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Opsigelse modtages af Udgiverne og al Gæld er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysninger om det averterede, bedes de altid omtale, at de faa Avertisementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Dansk eller Engelsk.

Ikke blot et Spørgsmaal.

De fleste, som har haft Ordet i „Danskeren" angaaende Dansk eller Engelsk i vor Kirke, har jo været i Favør af det danske Sprog.

Jeg tror ikke, vi skal arbejde paa at bevare det danske Sprog, af den Grund — som en har fremholdt — at det er lettere at lære end det engelske. Thi man tænker sig dog vel ikke, at det danske Sprog vil blive dette Lands Sprog.

Jeg tror heller ikke, at det nytter stort at fremholde for vore Børn, at de bør elske og ære det danske, fordi Danmark er Faders og Moders Fødeland, og fordi dansk er Faders og Moders Sprog. Jeg synes, at Børnenes Modbemærkning er fuldt berettiget, naar de møder os med et: Hvorfor blev I dog ikke i Danmark, eders kære Fødeland, hvor alle taler dansk?

Men jeg tror alligevel, at vi bør gøre, hvad vi kan for at bevare det danske Sprog i vor Kirke.

Det er for mig mere end et nationalt Spørgsmaal eller et blot Sprogspørgsmaal. Det er mig noget af et Samvittighedsspørgsmaal, ja et Salighedsspørgsmaal ogsaa i nogen Grad.

Vi bør slet ikke stirre saa langt ud i Fremtiden og spørge: hvad skal vi dog gøre, naar Indvandringen ophører? Thi vi kan nok regne ud, at da skal vi, som lever nu, intet gøre. Og vi tør vel tænke, at den Slægt, som vi efterlader os, vil være bedre i Stand til at tage de forhaandenværende Forholde i Betragtning, end vi kunne gøre det nu, maaske flere Aarhundreder i Forvejen.

Vi bør hellere se tilbage, om der ikke i Fortiden har været forsømt noget, som vi nu kan rette paa, og dernæst tage Nutiden alvorlig i Betragtning.

Og naar jeg har set tilbage, om der har været forsømt noget mellem mine Landsmænd i denne Forbindelse, saa har jeg fundet en stor Forsømmelse just i dette, at danske Menighedslemmer, som ikke forstod engelsk Prædiken — og altsaa heller ikke kunde meddele deres Børn Religionsundervisning paa engelsk — de lærte ikke deres Børn det eneste Sprog, de selv forstod, naar det drejede sig om Gud og hans Rige.

Og dette var en større Forsømmelse, end mange anede. Thi hvoraf kom denne Forsømmelse? Og hvad har den ført med sig?

Den kom deraf, at det drejede sig ikke om Gud og hans Rige i disse Hjem. Salighedens Sag „var den Ugedags alene" — og maaske end ikke det — Fader og Moder var ikke en Gang Mundkristne; de talte ikke med hverandre om deres Salighedssag; de talte ikke med deres Børn om deres udødelige Sjæle og deres Sjæleven, Frelseren. Der taltes kun om Farmen og Hønsene, om Arbejdspladsen og Kammeraterne, om Sygdom og om godt og ondt Vejr, altsammen hørende til denne Verden. Det eneste, som strejfede lidt ind paa det religiøse, var, naar Menigheden eller Præsten fik en lille Omgang, eller naar de helliges Synder blev holdt frem.

Og det har saa ført det med sig, at Forældre møder med deres afkristnede Børn i Søndagsskolen og til Konfirmationsundervisning og forlanger at faa dem undervist og konfirmeret paa Engelsk. Det har ført ogsaa det med sig, at saadanne Forældre gaar omkring som Anklagere imod Herrens Menigheds Tjenere og Tjenerinder, som ikke kan sætte Gudelighedens Stempel paa den Misgerning, som de har øvet imod deres Børn, men som søger at raade Bod derpaa.

Og hvad er der saa at gøre overfor dette, som vi saaledes har for os? Der er at lære disse Børn Dansk.

Der er bleven sagt og strevet, at det overstiger Børnenes Evne at lære baade Engelsk og Dansk. Men jeg synes virkelig, at man kan ikke være bekendt at sige og skrive som om vore Børn var saadanne Dumhoveder. Dersom nogen virkelig ved sig i Besiddelse af saa dumme Børn, han bør ogsaa vide, at det er et meget ualmindeligt Tilfælde.

Andre har ytret, at Børnene vil ikke. Men for det første vil jeg spørge: skal Børnenes Villie være det afgørende? Gud har budt os at have en anden Orden i dette Stykke, og lad os følge den.

For det andet vil jeg spørge, om det nu virkelig ogsaa bør siges om vore danske Børn, at de er saa genstridige og ikke vil, hvad Fader og Moder og deres Præst gerne vil have dem til? Jeg tror det ikke. Det er ikke sandt. I skylder eders Børn for Uret, I, som fremstiller dem saaledes. Men naar I gaar og taler om, at de ikke kan, og at de ikke vil, saa undrer det mig ikke, at nogle af dem er enfoldige nok til at tro, hvad I siger. Prøv en Gang at slaa over i en anden Toneart! Begynd at tænke og sige om eders Børn: maaske er de hverken saa dumme eller saa genstridige, som vi tænkte! Prøv en Gang at ræsonnere som saa: maaske er der alligevel noget i, hvad Præsten og andre i Menigheden siger om at lære vore Børn det danske Sprog! Og om nogen, som læser dette, har forsømt deres Børn paa den Maade som ovenfor beskrevet, saa ser til at faa ordnet den Sag med Herren, før han kommer og kræver Dig til Regnskab for en forsømt Naadetid og en aandelig forsømt Børneflok, som var dig betroet.

Sluttelig lad mig tilføje nogle Erfaringer, vi her har gjort paa det omtalte Omraade.

Alle Klasser i begge vore Søndagsskoler var paa Engelsk, da jeg blev Præst for disse Menigheder; men nu er udaf 16 de 12 paa Dansk. Det er ikke sket ved, at her har været holdt Foredrag om det danske Sprogs Ærværdighed eller ved, at Stokken har dansket paa Børnenes Ryg. Men det er fornemmelig kommet som Svar paa det Spørgsmaal: Hvordan kan det være, at I og eders Børn ikke kan forstaa hverandre i aandelige Ting?

Jeg har aldrig i de 10 Aar, jeg har været blandt mine Landsmænd her i Maine, set et Barn saa ringe begavet, at det ikke kunde lære Dansk ved Siden af Engelsk. En af mine Konfirmander var meget smaat begavet, kunde end ikke lære Fadervor udenad; men han kunde forstaa og gøre sig forstaaelig baade paa Engelsk og paa Dansk.

En af de engelske Klasser i Falmouth Menigheds Søndagsskole gik over fra Engelsk til Dansk for kort siden, da de ellers maatte miste deres „Teacher". De havde ikke Lyst til at lære Dansk, men endnu mindre Lyst til at miste deres „Teacher"; og derfor tilbød de at lære Dansk.

Nej, lad os ikke sige, at Børnene kan ikke, vil ikke lære Dansk; men saalænge Dansk tales ved vore Gudstjenester, lad os hjælpe dem at faa det lært. Saa vendes Fædrenes Hjerter til Børnene og Børnenes til deres Fædre; saa kan vi lettere naa vor Opgave med vore Børn: at bevare dem for Kristus, til hvem de døbtes, og hans Menighed, den dansk-lutherske Kirke.

Falmouth Maine 25. Febr. 1903.

Peter P. Thoreby.

Den Mand er ikke stort bevendt,
Som praler af sin Hjerne;
Det er jo kun den skrumpne Nød,
Som rasler med sin Kærne.

H. V. Kaalund.

Fra min Krog.

Napoleons-Mythen.

Det er bekendt, at Moderne „gaar igen", saa at gamle Moder kommer frem og tages for ny. Det er bekendt, siger jeg, at dette sker med Klædedragten, Møblerne o. s. v. Mindre bekendt er det maaske, at det samme gælder i den lærde Verden med „videnskabelige" Theorier og Paahit.

For et Par Menneskealdre siden var det en yndet Sport at „bevise", at de ældste Personer i Bibelen var „opdigtede Kendsgerninger", mythiske Væsener, som aldrig havde levet. Saaledes talte man om Abrahams-Mythen og søgte at forklare, hvorledes det var gaaet til, at man havde taget en opdigtet Sagnfigur for et virkeligt Menneske.

Nu optræder denne Tanke igen som „det nyeste nyt".

Naar jeg ser noget af den Slags, kommer jeg tit til at tænke paa en morsom Parodi paa disse „videnskabelige" Fortolkninger, som den Gang blev lavet. Det kan maaske interessere nogle at se Hovedtrækkene af denne Parodi.

Den hedder: „Napoleons-Mythen", fortolket ved Aar 3000, og gaar naturligvis ud paa at vise, at en lærd Mand i Aaret 3000 let kan bevise, at Napoleon aldrig har eksisteret, men kun har været en Allegori paa Solen og dens Magt.

Den gaar saaledes:

Napoleon lig Apollon (Solguden), stavet paa „poetisk Græsk": Apolleon, der betyder „Udrydderen". „N" er rimeligvis det græske Bekræftelsesord „Ne". — Bonaparta betyder „den gode Del", d. v. s. Dagen, modsat „den ikke-gode Del", d. v. s. Natten.

Korsika forholder sig til Frankrig som Delos til Grækenland. Pavsanias fortæller, at Apollen først dyrkedes i Ægypten (ligesom Napoleon).

Napoleons Moder kaldes Lætitia, hvilket betyder Glæden, et poetisk Udtryk for Morgenrøden. Hans tre Søstre er Gratierne.

Der tillægges ham fire Brødre lig Aarstiderne. De tre blev Konger ved hans (Solens) Hjælp, nemlig Foraar, Sommer og Efteraar. Den fjerde kaldes „Fyrste af Canino" af Canus lig hvidhaaret, poetisk Udtryk om Vinteren med de snedækte Stove.

Ved Napoleons to Hustruer menes Maanen og Jorden (Plutark kalder Maanen Solens Mage, og i Ægypten var Solen gift med Jorden). I det ene Ægteskab (med Jorden) har han en Søn, der ligesom Horus i Ægypten repræsenterer Markens Grøde, og hvis Fødsel derfor henlægges til den 20. Marts.

Napoleon siges at have gjort Ende paa „Revolutionens Hydra"; denne Hydra eller Slange lig Python, som Apollon dræbte; Revolution kommer af „revolutus" lig sammensnoet, saaledes som Slangen gør.

Napoleon havde 16 Marskaller, hvoraf dog kun de 12 gjorde aktiv Tjeneste. Disse 12 er Dyrekredsens Tegn hvorigennem Solen bevæger sig), medens de 4 er de 4 Himmelstrøg, der ligger ubevægelige.

At Solen fejrer i Syden, men besejres i Norden, og det netop efter 3 Maaneders March lige til Krebsens Vendekreds — er Grundlaget for Fablen om Felttoget til Rusland.

Napoleon regerer i 12 Aar. Hans Vælde begynder i Øst og ender i Vest. Solen staar op i Øst og gaar efter 12 Timers Herredømme ned i Vest.

Foruden alt dette findes der et uomstødeligt historisk Bevis for, at Napoleon umuligt kan have regeret i Frankrig i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. Der findes nemlig nogle meget gamle Papirer fra Aaret 1814, og disse er af Frankrigs daværende Konge Ludvig den 18. dateret „min Regerings 19. Aar."

Af det ovenanførte fremgaar altsaa uimodsigeligt, at Napoleon Bonaparte aldrig har været til; og alle de lærde Mænd, der har skrevet om ham, har taget fejl, fordi de ikke har forstaaet at tyde den allegoriske Mythologi, men har taget den for virkelig Historie.

Det er kun med Forundring og Beklagelse, vi kan betragte den Kortsynethed, hvormed en iøvrigt lærd Mand fra hin Tid ved Navn Thiers har misbrugt Solens Ejendommeligheder til deraf at lave en Historie om en Helt, som aldrig har levet. —

Saa vidt Parodien. Men ikke sandt, naar man har læst den, svimler det for En ved Tanken om, at ikke blot Abraham, Napoleon og Frederik den 7. rimeligvis blot er mythiske Figurer, men at man vist tilsidst selv ender med at blive en Fabel.

K. Bjerre.

Korrespondance fra Danmark.

Svar paa Jens' Spørgsmaal i „Danskeren" fra 6. Jan. 1903 og lidt fra Danmark.

Af flere Grunde havde jeg tænkt ikke at svare Jens. Een af disse: Der er mange Jens'er i Amerika, og man vil helst vide, hvem man taler med eller skriver til. En anden: Deres Spørgsmaal er jo helt meningsløst, naar det lyder: „Har de, Hr. Jensen, her i Amerika set nogen zoologisk Samling, der kan maale sig med den danske?" Jeg mener, Spørgsmaalet er meningsløst, fordi jeg netop siger i mine Rejseerindringer, hvad jeg mener om den danske Samling sammenlignet med Amerikas, og som jo ogsaa er, hvad der faldt saa tungt for Jens's Bryst. Det ser altid saa underlig lysstyg ud, naar en prøver paa at mistænkeliggøre en anden og saa ikke vover anden Understrift end Jens. Da jeg ser, at Jens er en meget berejst Mand, der har besøgt og set alt, hvad der er tilgængeligt i Amerika af Zoologi, og giver Indtryk af at være kompetent til at bedømme, hvad der er det bedste, vil jeg sige til de Læsere, som ikke har haft Lejlighed til med egne Øjne at sammenligne: Tag Jens's Fremstilling som den rigtige, men for mit eget Vedkommende, maa jeg da have Lov at fastholde den Mening, jeg er kommen til ved selv at se. Det var med hvad jeg saa i New York for Øjne, jeg skrev, som jeg gjorde. Desuden kalder jeg ogsaa, hvad vi ser i Lincoln Park i Chicago, bedre end den danske; men maaske jeg ingen Evner har til at bedømme Zoologi eller er bleven blændet af de smukke Anlæg i Lincoln Park.

Desuden var Vejret raat og koldt, den Dag jeg besøgte Københavns zoologiske Have, og jeg frøs som en Hund; det kunde vel ogsaa hjælpe til, at min Dom ikke gik i den Retning Jens kalder rigtig. Hvad Grunden end er, til at jeg efter Jens's Mening er kommen ubenom Sandheden, ved jeg ikke, men hvad jeg har skreven, er i Overensstemmelse med Sandheden efter min Opfattelse, og hvad jeg i Fremtiden skriver vil selvfølgelig ogsaa blive efter min Opfattelse, enten saa Jens mener, det kommer i Strid med Sandhedens og Danskhedens Interesse eller ej.

* * *

Efter ringe Evner skal jeg prøve paa at skrive lidt, om Forholdene i Danmark. Det, jeg særlig har tænkt at dvæle ved, er de tre store Magter: Kristendommen, Socialismen og Afholdsbevægelsen, og deres Forhold til hinanden. Der er ofte bleven sagt og skreven, at den Kristendom, der giver sig i Udslag i Danmark, er baade sund og enestaaende frem for, hvad vi ser i andre Lande. Nu maa vi huske paa, at indenfor Statskirken er der to store Hovedretninger, „Indre Mission" og „Den grundtvigske Retning". De, som har kaldt Danmarks Kristendom for sund, tror jeg har haft indre Missions Retning for Øje. Jeg kan nu ikke helt sige Ja til denne Udtalelse. Til et sundt Kristenliv maa høre, at man lever i et inderlig nært Forhold til vor Herre, saa ikke alene vor Tale, men hele vort daglige Liv er saaledes, at Gud bliver ære og hans Gerning fremmet derved. Det er den største og første Side, men jeg mener, for at vort Liv kan kaldes sundt, har vi en Opgave til, saa længe vi gaar her i Verden. Vi har et jordisk Kald. Vi har Opgaver her i Livet, som vi ikke her har Lov at skyde fra os som os vedkommende, og da mindst de Kristne. Det er vor Pligt at tage Del med i de store politiske Spørgsmaal baade for Land og By, kort sagt søge at lægge Skuldre til at fremme alt, hvad der er ædelt og godt for Samfundet i sin Helhed. Jeg har nu været et halvt Aar i Danmark og har overværet Møder af forskellig Slags baade her og der, desuden taget Del med i Samtalemøder og talt med Enkeltmand, og jeg er som Helheb kommen til det Resultat: Indre Missions Retning giver sig Udslag i det, jeg ovenfor nævnede som den største og første Side af et sundt Kristenliv, men glemmer helt den anden, den jordiske Side. Mange har den Mening, at de sociale Spørgsmaal skal en Kristen ikke have noget med at gøre, det er for verdsligt. De murer sig selv inde i Snæversyn. For yderligere at bevise, hvad jeg mener, skal jeg fortælle et Træk, jeg hørte en kær, troende Præst fortælle for ca. 20 Aar siden. Hans Navn var Bylow, er ikke her paa Jorden mere. Han fortalte: „Jeg var Præst ude i Vestjylland, da Krigen mellem Tyskland og Frankrig stod paa i 1870—71; blandt de mange Venner, jeg havde iblandt Indremissionærerne, var der særlig en, der kom meget i mit Hus og var min gode Ven. Han var af den Slags Mennesker, der saa strengt og mørkt paa alt, hvad der hører Jordelivet til. En Dag, vi sad sammen i min Stue, kom Posten med min Avis. Jeg gav min Ven en Bog med de Ord: Underhold dig med den, mens jeg læser Avisen, jeg længes efter at se, hvordan det gaar paa Krigsskuepladsen. I Stedet for at tage Bogen rejste han sig op, spaserede frem og tilbage paa Gulvet og udstødte dybe Sukke. Jeg spurgte ham, hvad der var i Vejen. Han svarede: Jeg havde ikke troet, du vilde bedatte dig med at læse saa verdsligt et Blad som en Avis. Jeg spurgte ham, om han vidste, i hvad Retning Mælkevejen stod paa Himlen. Han svarede Nej. Jeg sagde: Saa er du jo et Fæ, og du vil, at jeg skal være det ogsaa. Efter min Opfattelse staar Flertallet af Indre Missionsfolkene om ikke helt paa dette Stade saa dog tilnærmelsesvis Vi ser ikke den Glæde og Frejdighed, der burde være et Udslag af den sunde Kristendom. Her maa jeg dog bemærke, at de unge Mænds kristelige Foreninger danner en Undtagelse, og dog tilhører de Indre-Missions Retning.

Saa har vi den grundtvigske Retning. Efter min Opfattelse mangler den dette indgaaende personlige Forhold til Gud, det jeg kaldte Kristendommens største og første Side; men derimod gaar den op i, hvad vi med et Ord kan kalde det menneskelige. Dette afgørende Forhold, som Jesus udtrykker saa bestemt i disse Ord: „Den, som ikke er med mig, er imod mig; den, som ikke samler med mig, adspreder," mærker vi kun saa lidt til i den grundtvigianske Lejr. De har deres Styrke i de danske Højskoler, som tildels hører Grundtvigianerne til. De unge Mænd og Kvinder gaar ud derfra vel udrustet til at udfylde deres Plads i det sociale Liv, men det personlige, inderlige Forhold til vor Herre synes jeg mangler. Ofte har jeg med den sande og sunde Kristendom for Øje ønsket, at disse to kirkelige Retninger maatte smelte sammen til et, saaledes at det bedste fra hver af dem blev lagt sammen til et. Da synes jeg, der maatte blive et sundt og sandt Kristenliv ud af dette til stor Velsignelse for vor Herres Sag i Danmark. Men for Tiden ser det ud til at maatte være en Umulighed. Vi kommer nu til Forholdet til Socialismen! Folkekirkens Præster i Almindelighed og indre Missions i Særdeleshed staar og ser med Bæven paa, at Socialdemokraterne besætter den ene Plads efter den anden i Rigsdag, i Kommunerne og overalt, hvor den almindelige Vælgerklasse kan stemme. Nu kommer Spørgsmaalet: Hvorfor vinder dette gudløse Parti saa megen Fremgang? Jeg tror, det ligger for en Del i, de gaar ned til de allerfattigste, tager dem ved Haanden, hjælper dem op, beskytter dem imod Tyrani fra oven, lærer dem at forstaa, at de ogsaa er Mennesker med Ret til at leve som saadanne, men tillige lærer dem at have Kirken og Præsterne, som kun er til for at leve af Arbejdernes Slid. Er det et Under, at de betrængte flokkes om den røde Fane? Jeg synes det ikke. Disse Mennesker har taget den Opgave op, som i Virkeligheden hører de Kristne til, „at yde Hjælp, hvor den trænges". I Almindelighed ser det ud for mig, som der er for meget af Velærværdigheden over Folkekirkens Præster til at gaa saa dybt ned som til at tage dem ved Haanden, Flertallet tramper paa, (der er glædelige Undtagelser). Hvorfor har dette Parti, Socialdemokraterne, et saa udpræget Had til Præsterne? Den i denne Tid saa meget omtalte Pastor Iversen sagde ved et Møde inde i København for en lille Tid siden saaledes: „Vi havde en Gang en Kristendom uden Socialisme, det er Grunden til, vi nu har en Socialisme uden Kristendom". Jeg tror, han sagde sandt; thi havde Præsterne i Socialismens unge Dage gjort fælles Sag med dem i at tale de betrængtes Sag og ved Kærlighed og Mildhed trængt ind i Partiet, og derved søgt at rette alt det skæve, der findes i dette Parti, saa havde de gjort Ret men det har de forsømt. De tog det, som de gør endnu — nogle staar stælvende for Uvejret, der trækker op, andre med truende Miner og knyttede Næver. Det under mig, at Præstestanden i Danmark er saa egogistisk. Det vilde utvivlsomt tjene den Sag bedre, de repræsenterer, om de tog et andet Stade i denne vigtige Sag. Ofte har jeg hørt, at Præster af den forenede Kirke i Amerika har staaet paa det samme Stade som mange af deres Præstebrødre i Danmark; de turde næsten ikke være med at tage Del i at fremme gode Formaal, naar de ikke havde deres Udspring fra Kirken. Ja, vi hørte endog ved sidste Aarsmøde i Racine Udtalelser som, at „Danskeren" ikke maatte lade Ingemanns historiske Romaner faa Plads i sine Spalter. Jeg synes, de netop har Plads i et saadant Blad som „Danskeren". De er jo ikke der som et Eksempel at leve efter, men kun for at oplyse det danske Folk om deres Fædrelands Historie og Datidens Folke-Liv. Jeg kunde ikke være med til at raabe Ve over „Danskeren"s bævrende Reaktør for dette.

Dagglæder jeg mig til, at den forenede Kirkes Præster som Helhed har et mere praktisk Syn paa Livet end den største Del af deres danske Kollegaer. Det er en Kendsgerning, at Socialismen vinder Fremgang i Danmark mere end noget andet: Vi saa det Særsyn, at en udpræget Højremand inde i Københavns Byraad erklærede, han var bleven Socialist, og da han var valgt ind i Raadet som Højremand, nedlagde han sit Mandat af Hensyn til sine Vælgere. Derved blev Socialdemokraterne Majoritet i Raadet, selv Københavns Finansborgmester, som døde for en lille Tid siden, bliver erstattet af Maler Jensen, en udpræget Socialdemokrat med en Løn af 10,000 Kr. aarlig.

Præsterne her i Danmark, og til Dels ogsaa den forenede Kirkes, har saa godt som ingen Kendskab til denne Stormagt, og det kalder jeg sørgeligt. Der er saa faa, der vil gøre sig Ulejlighed med at studere den tilbunds. Jeg har hørt Udtalelser som „Socialismen vil, at vi alle skal dele, alle skal eje ligemeget", eller i Forening nævner, Socialisme og Anarkisme som et. Ved at høre saadanne Udtalelser røber de kun deres Ukendskab til begge Dele. Socialismen er og vil blive en Magt, som Kristenfolket før eller senere vil blive tvungen til at regne med. Gid alle Danmarks Præster var saa, at denne berettigede Kritik, som nu slynges imod dem og Folkekirken af dette Parti, maatte tie. Naar jeg siger „berettiget Kritik", saa tænker jeg paa saadanne Forhold som, at en Præst kan af de kirkelige Myndigheder blive indsat i et Sogn, selv om enhver Sjæl i dette Sogn ønsker en anden. Er det ikke uberettiget? Det hele, de kan gøre, er at svare ham hans Løn og lade Kirken staa tom, hvad de ogsaa paa sine Steder gør. En Præst har i disse Dage søgt sin Afsked her i Jylland. Ved et Samtalemøde, jeg overværede var to tilstede fra denne Præsts Sogn. Den ene siger: „Nu har den Præst sidder der i circa 20 Aar og oppebaaret en Løn imellem 6 og 7000 Kr. aarlig, og Gennemsnittet af hans Kirkebesøg har været 5 eller 6 Mennesker." En Præst, der var til Stede, spurgte, om det dog kunde være rigtig. Den anden af de to sagde: „Nu har jeg besøgt denne Kirke i to Aar, det største Besøg, naar undtages Højtidsdage, jeg har set der, har været 10". Gør vi nu den Forudsætning, at de samme 6 Mennesker har besøgt Kirken i de 20 Aar, maa vi jo sige: det har været en kostbar Mission, da jeg forudsætter, de staar paa det samme kristelige Stade, som for 20 Aar siden. Jeg spørger: Er Kritik overfor saadant ikke berettiget? Er det nogen Under, Socialismen vinder Fremgang? Er det et Under, at dette Parti staar med et luende Had til Statskirken og dens Præster med et saadant Forhold for Øje? Jeg synes, man maa kalde det berettiget.

(Fortsættes).

Luthers Katekismus
med en kort Forklaring.
En Lærebog
for den ukonfirmerede Ungdom.
Ved
Biskop C. F. Balslev.
72 Sider. Indbunden 20 Cts.
Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.